

Objavlja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori:
2667 S. Lawndale Ave.
Office of Publication:
2667 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXVIII. Cena lista je \$6.00 Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO, ILL., TOREK, 2. APRILA (APRIL 2), 1935. Subscription \$6.00 Yearly. STEV.—NUMBER 65

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Nemčija pozvala 580,000 mladih fantov v obvezno vojaško službo

Poročila iz angleških virov se glase, da Nemčija razpolaga z oboroženo silo osem milijonov mož. Uradni krogi molče o mobilizaciji armade. Sovjetska Rusija se bo pridružila Angliji in Franciji v poskusih, da se odvrne preteča vojna. Poljska ne bo podpisala varnostnega pakta za vzhodne države. Zbližanje med Anglijo in Rusijo vznemirja avstrijsko vlado

London, 1. apr.—Angleški tisk je večer objavil poročila, da bo Nemčija kmalu imela 8,500,000 vojaškin in barakov, kar je cilj Hitlerjeve oborožitvene kampanje, ki je sedaj v polnem zamahu.
Mladi nemški fantje, 580,000 po številu, ki so bili rojeni 1. 1915, se bodo morali danes podvreči zdravniški preiskavi, ki se bo vršila v vojaških barakah po vsej Nemčiji, v soglasju z zakonodajnim, kateri je bil sprejet 16. marca t. l. in določa obvezno vojaško službo. Ta zakon določa tudi formiranje sveta narodne obrambe, kateremu bo najbrž načeloval general Erich Ludendorff. Važno besedo v tem svetu bo imel tudi general Hans von Seeckt, ki se sedaj nahaja na Kitajskem in ga je Hitler povabil domov.

Armada rujavosrajčnikov, ki je pomagala Hitlerju, da se je povzpel na krmilo Nemčije, ne bo razpuščena, toda odzvet ji bo militaristični značaj. Tej armadi je bilo poverjeno vodstvo politični vojn v Nemčiji.
Na podlagi zanesljivih poročil ima Nemčija že sedaj 750,000 mož nad orožjem, četrť milijonov več nego se je domnevalo. To armado bo povečala na 8,500,000 mož, ko bodo vsi letniki od 1901 naprej pozvani.

Berlin, 1. apr.—Uradni krogi niso hoteli dati nobenega odgovora na vprašanje, če so poročila v angleškem tisku, da se bo moralo 580,000 podvreči zdravniški preiskavi, resnična. Znanje je le, da se Nemčija hitro oborožuje in da je preuredila stare vojašnice, v katerih je bila nastanjena kajzerjeva armada, za rekrute. Dalje je znano, da je zgradila veliko število vojaških barak v raznih krajih države, toda detajlov ne objavi.

Vladni krogi smatrajo novi zakon, ki določa konfiskacijo zemlje za militaristične namene, za enega najvažnejših, kar jih je bilo kdaj sprejetih v Nemčiji. Na podlagi tega zakona vlada lahko zaseže vsa zemljišča, ki jih potrebuje za militaristično ekspanzijo, mora pa lastnikom plačati odškodnino.

Moskva, 1. apr.—Med predstavniki Velike Britanije in sovjetske Rusije, ki so se tu zbrali na konferenci, je bil dosežen sporazum. Skupni komunikacije, ki je bil objavljen po končanih razgovorih, se glasi, da bosta obe državi delali na podlagi francosko-angleškega pakta, ki je bil pred nekaj tedni sklenjen v Londonu, za ohranitev in konsolidacijo evropskega mira.

Anthony Eden, angleški odposlanec, je po končani konferenci odšel v Varšavo, kjer se bodo razgovori nadaljevali. Takoj po odhodu Edena je sovjetski tisk objavil zgočene kritike proti Nemčiji, v katerih jo je obdolžil, da se hoče masševati na Francijo, Belgijo in Čehoslovansko.

Skupni komunikacije poudarja, da sta Sovjetska unija in Velika Britanija prišli do zaključka, da je v sedanji mednarodni situaciji medsebojna kooperacija potrebna za ohranitev mira v Evropi. Ta kooperacija mora (Dolje na 3. strani.)

NOVA NAPETOST MED ITALIJO IN ABESINIJO

Zeneva, 1. apr.—Direktna pogajanja med italijanskimi in abesinskimi zastopniki in abesinskimi ministri v Addis Alabi, glavnem mestu Abesinije, so bila zadnje dni pretrgana in abesinska vlada je ponovno apelirala na Ligo narodov, naj intervenira in odredi, da se vse sporne zadeve med Abesinijo in Italijo izroče svetovnemu razsodišču v rešitve. Tajništvo Lige je v veliki zadregi, kajti vesile se vedejo zelo hladno napram Abesiniji.

Tramvajaska stavka v Mehiki se širi

Mexico City, 1. apr.—Iz Tampica je prišla vest, da je bila tamkaj danes zjutraj oklicana generalna stavka iz simpatij do 5000 tramvajskih nameščencev v glavnem mestu mehiške republike, ki še vedno stavkajo. Delavske transportne organizacije so zagrožile z generalnim štrajkom po vsej Mehiki, če tramvajski stavkarji ne dobe svojih zahtev. — V Valparaisu v državi Zacatecas je bilo večeraj 20 banditov ubitih v bitki z vojaštvom.

Stavbinska industrija še počiva

Chicago, 1. apr.—Državni departement za delo poroča, da je bila aktivnost v čakasti stavbinski industriji v februarju komaj dva in pol odstotka od normale.

Preiskava bankirske kontrole železnic

Zeleznice dolgujejo vladi 380 milijonov

Washington, D. C.—Načelnik vladne korporacije za rekonstrukcijo financ je na zaslišanju pred senatnim odsekom za meddržavno trgovino zahteval preiskavo bankirske kontrole ameriških železnic. Podprl je resolucijo senatorja Wheelerja, ki zahteva tako preiskavo in izjavil, da on že dolgo ve, da bankirji dominirajo železnicah. Jones je dejal, da finančna korporacija, ki je posodila železnicam velike vsote, ne more odrediti preiskave, lahko pa odreče nadaljnja posojila.

Jones je dalje povedal, da je vladna korporacija posodila 60 železniškim družbam \$450,000,000 in vrnjena posojila znašajo samo \$70,000,000. Nekatere kompanije, ki so dobile posojila, so v konkurzu in najbrž ne bodo nikdar poravnale dolga.

Senatni odsek je pozval tudi Josepha B. Eastmana, vladnega koordinatorskega transportacije, naj nastopi na zaslišanju in pove svoje mnenje v zvezi s preiskavo financiranja železnic. Eastman je že večkrat naglasil potrebo vladne kontrole nad železniško in drugo transportacijo. V kongresu je bila predložena tudi zakonodaja, ki naj bi preprečila bankirsko dominacijo železnic in rabo njih fondov v špekulativni namene.

PODJETJE VRGLO NA CESTOVSE UNIJSKE DELAVCE

Parkersburg, W. Va. — (FP) — Industrijska avtokracija prvega reda je Ames Baldwin-Wyoming Co. — Ta naslov je dobila, ko je odpustila vse delavce, ki so se organizirali v federalni uniji in zahtevali priznanje. Potem je ustanovila kompanijsko unijo in prisilila delavce z grožnjo odslovlitve, da so se izrekli za njo pri volitvah, ki so se vršile pod nadzorom federalnega delavskega odbora. Temu je sledila stavka, nakar se je družba zatekla k sodišču in dobila injunkcijo, ki prepoveduje piketiranje. Kompaniji je priskočil na pomoč tudi guvernator in ji poslal miličnike za razbijanje stavke.

Vzlic terorju se stavkarji pogumno drže in unija še živi, čeprav so skoro vsi stavkarji na reliefni listi. Unija je sedaj pozvala vse delavske organizacije, naj bojkotirajo izdelke omenjene družbe. Baldwin-Wyoming Co. izdeluje lopate in če bi vsi delavci, ki kopljejo jarke, bojkotirali njene izdelke, bi družbo prisilili na kapitulacijo. Ta družba je zvezana z zloglasno antiunjsko Weirton Steel Co. in Stone & Webster Construction Co.

Baldwin-Wyoming Co. je imela prej svojo tovarno v Columbusu, O., kjer so izdelovali za njo lopate jetniki v državni jetnišnici. Ker so delavske organizacije stalno protestirale proti jetniški konkurenci, je družba premestila svojo tovarno v Parkersburg, kjer nadaljuje z brezobzirnim izkoriščanjem delavcev.

Krvave volitve na Ogrskem

Budimpešta, 1. apr.—Na Ogrskem so večeraj volili poslance za novo zbornico in po uradnih vesteh je vlada zmagala na vsej črti. Opozicija se bridko pritožuje, da so žandarji v mnogih vaseh odgnali volilce z bajoneti v volišč in eden kmet je bil smrtno zaboden z bajonetom v Szivosu na severnem Ogrskem. Pristaši vlade so tudi kupovali glasove z denarjem ali zastojnim vinom. Glasovanje je bilo javno.

star naseljenec, ki je zapustil ženo in šest otrok.

JOHNSON IN REV. COUGHLIN V NOVEM SPOPADU

General nazval župnika ameriškega Hitlerja

"FATHROV" ODGOVOR

Chicago, 1. apr.—General Hugh S. Johnson, bivši vodja NRA, je zadnji soboto zvečer v radiu vrnil "fathru" Coughlinu njegov zadnji radijski napad. Johnson je rekel, da je to njegov "zadnji" odgovor radiožupniku. Pol ure je eksplozivni Johnson mrcvaril "fathra" in njegovo Unijo socialne pravičnosti ter njegove denarne načrt, katerega sta v kongresu predložila senator Nye in kongresnik Sweeney.

Johnson je odprto povedal, da Coughlinova ambicija je, da postane ameriški Hitler. Predsednik Združenih držav ne more biti, ker je bil rojen v Kanadi, lahko pa je ameriški "Reichsfuehrer" kakor je Adolf Hitler, ki je bil rojen v Avstriji, postal diktator Nemčije.

O Coughlinovem denarnem načrtu je Johnson dejal: "Nikdar od začetka vsega časa do današnje dobe večnosti ni še nihče skotil take spake, kakršna je ta, za katero Father Coughlin pobira na desetstisoče dolarjev od siromašnih ljudi... Father Coughlin posnema taktiko Hitlerja, ni pa posnel Hitlerjevega znaka — svastike. Ne, za znak svojega fašizma si je izbral — križ. Coughlinovi naciji nočejo svastike, oni hočejo križ!"

Nadalje je Johnson rekel: "Predložen mi je bil dokumentiran članek, ki kmalu izide v nekem odličnem žurnalu. V tem članku je rečeno med drugim, da je katoliška cerkev v Ameriki pripravljena o polomu demokracije in vsled tega je pričela graditi fašističen red, v katerem bo cerkev in država eno in iz katerega bodo izključena vsa druga politična in verska verovanja. Jaz ne verjamem, da je to res, toda ker ljubim mater vseh cerkva, moram reči, da baš to mnenje se razširja po vsej (Dolje na 3. strani.)

STROGA NACIJSKA CENZURA CASOPISJA

Berlin, 1. apr.—(TIS) — Tajne instrukcije, katere dnevno pošilja minister propagande izdajateljem nemških časopisov, kažejo, da je tiskovna svoboda v tretjem cesarstvu popolnoma uničena. Listi morajo poročati le tisto, kar zahtevajo gospodarji Nemčije.

Zadnje instrukcije določajo, da časopisje ne sme poročati, da člani "reichswera" (narodna armada) nosijo sedaj zelene uniforme kakor državna policija, da so bile vojaške barake v bližini mesta Kustrin izpraznjene in da vlada gradi nove vojaške postojanke.

Časopisje ne sme poročati niti zanikati poročil, da vlada namerava reducirati vsem uslužbencem plače za petnajst odstotkov. Dalje ne sme poročati glede izključitve bivših neodvisnih strokovnih unij iz Nemške delavske fronte, ki jo kontrolirajo naciji.

Griška vlada je milostna z uporniki

Atene, 1. apr.—Prve obsodbe, ki jih je izreko vojno sodišče nad uporniki v zadnji revoluciji, so vse zaporne. Deset častnikov je obsojenih v dosmrtno ječo, deset drugih je dobilo po 20 let in ostali manjše zaporne kazni. Dva ministra, ki sta zahtevala smrtno kazen, sta včeraj podala ostavko. Vlada je v nevarnosti nove revolte proti lahkim kaznim. Dne 15. aprila pride pred vojno sodišče 227 častnikov mornarice in istočasno bodo v Solunu, Drami, Kavali in Kasantiji sodili 450 vatešev.

Stavka tekstilnih delavcev

Dallas, Tex. — Nad dva tisoč delavcev v trinajstih tekstilnih tovarnah je te dni zastavkalo, da izvojujejo priznanje unije, povišanje mezd in skrajšanje delovnika. Vodje stavke pravijo, da bodo stavko razširili tudi na druga tekstilna središča v tej državi. Policija je aretirala nad dvajset delavcev v prvih treh dneh stavke, ko so piketirali tovarne, družbe pa so se obrnile na sodišče in vprašale za injunkcijo proti stavkarjem.

To je že druga stavka v tukajšnjih tekstilnih tovarnah v dobi enega leta. Prva je bila v zadnjem septembru, ko so se delavci pridružili splošni stavki, ki jo je oklicala tekstilna unija.

Puškarna izgubi vladna naročila?

Družba v konfliktu z vlado

Hartford, Conn. — (FP) — Ignoriranje odloka vladnega delavskega odbora, da se mora pogajati z delavskimi zastopniki, bo mogoče stalo Colt Patent Fire Arms kompanijo, da bo izgubila enega najboljših odjemalcev — naročila vojnega departamenta. Pri družbi je namreč stavka, ki je več ali manj disorganizirala produkcijo, kljub temu je pa zavržla posredovanje delavskega odbora. Vsed tega je bila pozvana po oddelku NRA za izvajanje pravilnikov, naj se premisli, ali pa bo ob plavega orla. Slednje pa pomeni, kakor so se izrazili uradniki vojnega departamenta, da lahko izgubi vladna naročila. Vojni departament pa rabi izključno strojnice te družbe.

Za stvar sta se začela zanimati tudi senator Nye, ki načeluje odseku za preiskavo municijske industrije, ter kongresnik Connery, načelnik odseka za delo. Oba sta izjavila, da bosta priročala zbornicama, da vlada premešči vso produkcijo strojnic in pušk v svoje arzenale. Stavkarji so se obrnili tudi na diplomate drugih držav, katere urgirajo, naj njih države odpovedo naročila pri tej družbi.

NOV TERORIZEM PROTI TLAČANOM V ARKANSASU

Vigilanti zagrozili predsedniku farmarske unije in streljali v "stanovane" člana

THOMAS POZIVA ZVEZNO VLADO

Memphis, Tenn. — (FP) — V tlačanskem pasu Arkansasa je zopet izbruhnil nov teroristični val. Vigilanti so zagrozili W. H. Stultzu, predsedniku Southern Tenant Farmers unije, naj zapusti kraj Poinsett, če mu je kaj za življenje. Ker imajo vigilanti v rokah tudi okraja Cross in Mississippi, so unijski voditelji in tudi člani v nevarnosti tudi v teh dveh okrajih.

Kmalu po prejemu te grožnje sta bila Stultz in njegov tovariš Pickering aretirana, ker sta obdolžila dva plantažnika, da sta streljala v kolibo nekega najemniškega farmarja in aktivnega unionista po imenu Brookins. Po tem streljanju se je Brookinsu s svojo družino posrečilo pobegniti na varno.

Oni dan je pa čakalo v bližini Tyroneze šest avtomobilov plantažnikov na podpredsednika unije H. L. Mitchella, organizatorja Kesterja in nekega fotografa Paramount družbe. Čakali so jih ves dan.

Skoraj sleherni plantažnik v prej omenjenih okrajih si je zadnje čase preskrbel strojnico. "Nigre" in druge tlačane hočejo na vsak način in za vsako ceno držati v robstvu. In ker državna legislatura ni sprejela v zadnjem zasedanju nove postavbe proti "upornikom", se je bati, da bodo plantažniki sami dejansko rabili strojnice.

Norman Thomas je te dni ponovno pozval zvezno vlado, predvsem poljedelskega tajnika Wallaca, naj nastopi proti plantažnikom. Wallacu je po telefonu iz Buffala rekel, "če pride do prelivanja krvi v Arkansasu, da bodo zanj deloma odgovorni predstavniki oficelnega Washingtona, predvsem pa AAA, ki je kljub številnim apelom odklonila intervenirati proti nasilju in kaosu, katerega je kreirala s svojo politiko". Pri Wallacu ni Thomas dobil nobenega zadoščanja.

Tudi ga ni dosti pričakovati, ker je on potlačil celo poročilo svoje preiskovalke Mary C. Myersove. Kaj je v njem poročala, javnost ne ve. Pred ljudmi se je pa izrazila, da je našla razmere, ki so hujše od razmer v po vojni razbiti Belgiji. Poročajo tudi, da je rekla, da se ji je celo jed uprla, toliko je videla mizerije med najemniškimi farmarji — tlačani. Na drugi strani pa plantažniki žive ko kralji, posebno odkar prejemo vladno subvencijo za skrčenje produkcije. In za ohranitev tega sistema so si nabavili — strojnice.

Silen vihar na Jadranu; 20 mrtvih

Ancona, Italija, 1. apr.—Kolikor je doslej znano, je 20 italijanskih ribičev izgubilo življenje med viharjem, ki je divjal v petek in soboto na Jadranskem morju. Bojne ladje iščejo okrog 20 čolnov s 50 ribiči, katere še pogrešajo.

Noseča Nemka obsojena pod sekiro

Berlin, 1. apr.—Berlinsko sodišče je zadnji teden obsodilo 24-letno Charlotta Juenemannovo na smrt z obglavljenjem, ker je prispevek državne podpore zapravila s popivanjem z moškimi, dočim sta njena dva otroka umrla doma od gladi in mraza. Njen mož je v norišnici. Mlada ženska je noseča.

Stara igra se ponavlja. (Narisai Jerger.) — Federated Pictures

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Glasovi iz naselbin

Zanimive beleške

O relifu, taborišču CCC in yellowstonem parku
Rock Spring, Wyo. — Prošlega 1. oktobra sem bil odpuščen iz taborišča CCC z dobrim izpiz...

valcu Majku povem dobrohotno na uho, da so moji otroci in dom preskrbljeni moralno in materi...

V relifnem skladišču dobimo vsak teden dva funta sveže govedine ali jelenine ter nekoliko drugih živil, tako da se živi, da bi pa kaj plačal za društvo, tega ni mogoče, še za najemnino sem...

Rokavico, ki je bila vržena našemu Majku pod noge, je težkovečno navidez prezrl in se oprjel svojega pesimizma, katerega klepetuljasta podlaga je zelo šibka. Se to: Ker je Majk meni nekaj svetoval, moram nasvet vrniti. To je božja zapoved — dadi se ne zanimam in ne vem, če Majk kdaj moli — ki se glasi: Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe. Končno naj dostavim, da ne želim voditi polemike s fanatik, ampak fun is fun.

Coughlinove "Socialne pravice"

"Točka 6. — Verujem v odpravo privatnega federalnega rezervnega bančnega sistema in ustanovitve centralne banke, ki naj bo last federalne vlade.

Točka 7. — Verujem v rešitev iz rok privatnih lastnikov pravice do kovanja in reguliranja denarja. Ta pravica naj se vrne kongresu, kateremu spada.

Točka 8. — Verujem, da ena glavnih dolžnosti vladine centralne banke mora biti, da obdrži v stabilnosti cene življenjskih potrebščin in poplača dolarske dolgov z dolarji enake vrednosti.

Gornje tri točke so menda srce Coughlinovega "socialnega programa". Te točke pomenijo podražavljenje bankovnega sistema in izdajanja denarja. Navidezno so to zelo radikalne točke in baš s temi točkami si je "father" Coughlin pridobil največ pristavev.

V našem prejšnjem članku smo že omenili, da Coughlinov program vključuje le delno podražavljenje. Coughlin bi podržavil le banke, električni tok, olje, naravni plin in "od Boga dane naravne zaklade", s čimer menda misli razne sirovine, vse drugo bi pa pustil privatnim lastnikom in privatnemu izkoriščanju "pod kontrolo vlade". Če je Coughlin vključil med "od Boga dane naravne zaklade" tudi železno rudo, tedaj bi bila ta ruda federalna last, ampak jeklarne, ki producirajo iz rude jeklo in jeklene izdelke, bi ostale privatna last. Ruda je nepotrebna in brez aktualne vrednosti, dokler ni predelana v jeklo in jeklene produkte; zadnji šele imajo vrednost, ker so porabni. Ruda ni kapital, ker ima le potencialno vrednost, jeklo pa je kapital, kajti jeklo je rezultat človeškega dela, ki ustvarja kapital.

Coughlin se ne briga za socializiranje ali vsaj nacionaliziranje kapitala, ki je temelj moderne civilizacije. Največji in najvažnejši kapital so stroji. Od strojev zavisi produkcija današnjih potrebščin. Ali Coughlin zahteva nacionaliziranje strojev? Ne, kajti to bi pomenilo popoln konec privatnega kapitalizma.

Denar ni kapital. Denar je le sredstvo izmenjave. Z denarjem se zamenjavajo produkti delavcev s produkti farmerjev in narobe. Denar sam na sebi, pa naj bo čisto zlato, ni vreden nič. Človek ima lahko celo goro zlata pa bo umrl od glada, če ni živeža v bližini. Pravo človeško bogastvo je torej živež, obleka, streha, komfort in orodje (stroji), s katerim se pridobiva vse. Vse to naj ostane po "fathroven" programu privatna last — le denar mora biti v rokah vlade. Kapital ostane privatna last, toda sirovine bodo pod kontrolo vlade. Staro dejstvo pa je, kdor kontrolira kapital, ta navadno kontrolira tudi vlado, pa naj se vlada še tako izvija. To vidimo danes, ko "newdealska" vlada skuša kontrolirati kapitaliste, a pri vsakem poskusu pade pod njih kontrolo.

Gola denarna reforma ne odpravi krize. Roosevelt je lani spremenil vrednost dolarja in nacionaliziral zlato. Ali je delavec zato kaj na boljem? Ali je farmer? Vlada lahko podržavi banke in stric Sam je lahko edini banikir. Ali bo to prisililo tovarnarje, da odpro produkcijo? Ali to uposli vse brezposelne delavce? Niti najmanj, če tovarnar ne najde trga z dobičkom — tega trga pa ne bo, če ne bo dovolj zasluzka za delavce — tega zasluzka pa ne bo, dokler obstoji sistem privatnega kapitala s privatnim profitom — and there you are!

Vzemimo en sam primer. Iznajden je nov stroj za obranjanje bombaža, ki obere v enem dnevu toliko kolikor obere sto delavcev v vsej sezoni. Socialna posledica tega stroja je, da je postalo milijone ljudi nepotrebnih. Nimajo kaj delati, ne morejo nič zasluziti in — nič kupiti. Stroj jih je vrzel iz procesa produkcije, ampak stroj sam ne potrebuje svojih produktov. Rezultat? Kupcev je zmanjkalo, proizvajanje se ne izplača več in produkcija je ustavljena!

Tisoč takih strojev v vseh industrijah ima enake posledice. Ali naj denarna reforma kaj pomaga pri tem? Prav nič.

Tudi mi smo za podržavljenje bank, obenem pa smo ne le za podržavljenje, temveč socializiranje vsakega kapitala, vseh strojev, vseh produktivskih sredstev. Stroj je po svojem značaju socialno produktivsko sredstvo, zato po-

"Fun is fun"

So. Chicago, Ill. — Moj odgovor v Prosveti southikaakem Majku, ki se oglašva v A. S., je izsilil priznanje, da ga je že spet "dregnilo", kakor on pravi, kajti če ga ne bi, bi molčal kot žaba pod lapuhom. Majk namreč napada mojega soproga s tem, ko pravi, da se mu ni treba skrivati za mojimi hrbtom. No, če Majk misli, da sem še tako "nazaj s kartami" kakor ona žena z galonom pod posteljo, se zelo moti. Naj mu bo še enkrat povedano, da za svoja dejanja sem odgovorna jaz sama in nihče drugi.

Majk mi tudi svetuje, naj se primem dela doma, naj skrbim za svoje otroke in naj se nikar ne podajam v javnost. Svetov-

Revček Andrejček" v Detroitu
Detroit, Mich. — Slovenski dramski in pevski zbor "Slave", odsek SDD, in njegovi člani so sklenili, da uprizorijo na velikonočno nedeljo, dne 21. aprila ob 3. pop. v SDD znano igro "Revček Andrejček", ki bo nudila našemu občinstvu obilo veselja in tudi ganljivih prizorov. Sedaj bo ta igra pri nas prvič na odru, torej bo nekaj novega za naše občinstvo Detroita in okolice.

Vsebinska te igre je vzeta iz kmetskega življenja na Slovenem. Je petdejanica in dokaj zanimiva. Godi se pri veleposesniku Jekleno, poštemem in strogem gospodarju, ki je posebno pazil na svoji dve hčerki. Kljub temu se ni vse tako zgodilo kot je on mislil. Bil je dober s svojimi posli in z njimi delil svojo srečo ter poštenje. Posebno se je zanesel na hčerkama Pavla, četudi mu je poznje delal precej preglavice, kljub temu pa ga je imel rad.

Revček Andrejček, stari elitar, ki ima povsod ušesa in oči — ko ga boste videli, boste rekli, da je res revček — je več kot desetletni brat. Tudi Anže, ki se je prekulnil, ko je šel jagnjaka nabirati, pa je prinesel arnjaka v kosari domov, je kempelje, da kaj. Vreden je, da ga pridete na velikonočno nedeljo pogledat. Vsi hlapeci so si prizadevali, da se prikupijo Jeklenovima hčerkama, Anici in Francici, zato ni nič čudnega, če so ga v svojih prizadevanjih za njuno naklonjenost tu pa tam pošteno lomili.

Igra vsebuje več lepših popevk, ganljivih prizorov in žalostnih momentov. Posebno ganljiv je Pavlov nastop v 5. dejanju. Na bozorišču pridejo tudi Matija, Nosan, Janez, pa Ivanka, Jerica in Matilda ter mnogo drugih. Ker režira to igro dobro izkušeni igrovođa naš dobroznani rojak Anton Česnik, smemo z gotovostjo upati, da bo dobro izpadla, kot je še vsaka, ki jo je on vodil.

Preveč bi bilo, da bi človek hotel v podrobnosti opisati vse prizore in zanimive dogodilja v igri, zato pa se odločite, da jo pridete pogledat, mi vas pa zagotavljamo, da boste s programom zadovoljni. Vstopnina je dovolj nizka. Zato pa ne pozabite priti v nedeljo 21. aprila ob 3. popoldne v dvorano SDD.

Lawrence Demshar, 220 H. street.

Glas starega naseljence

Crested Butte, Colo. — Kmalu bom praznoval 40 letnico prihoda v to deželo. Defa nimam in sem tudi brez skrbi radi njega, ker imam že 64 let. John D. Rockefeller me je postavil na črno listo že pred 22 leti. Dokler sem bil mlad, me je nazival z boljševoikom, zdaj pa noče imeti nobenega opravka z menoj, ker pravi, da sem prestar. Dober sem le še za jesti in piti. Izpil!

Michael Ferlin (447).

Na svidenje 21. aprila!
Anton Kovacich.

Vesti z antracitnega polja

Nantienke, Pa. — Zadnjič sem poročal o naši stavki in o nesrečah, ki se vršijo dnevno. Na 25. marca se je vršil pogreb ubitega rudarja Johna Matike. Spreveda nisem videl, ker me sploh ni zanimal, povedali so mi pa drugo, da je bilo več državnih kozakov pri pogrebu kakor drugih ljudi. Jama za krsto je bila dvakrat zasuta. Ali bi ne bila sramota, ako bi se s kakšnim slovencem, katerih več dela pri Glen Alden Coal Co., tako zgodilo...

Sedaj pa še o drugi stavki

Na 25. marca so tukaj v dveh šolah zastavkali otroci. Še nikdar v svojem življenju nisem videl kaj takega. Otroci, katereh starši so na štrajku že od 4. februarja, so tiste otroke, kateri so hoteli v šolo, odganjali proč. Bilo je vse polno državnih kozakov in mestnih policajev, ki so razganjali otroke na vse strani. Bil je pravi cirkus. Plakati, ki so nabiti na šolska vrata in tudi drugod, se glase: "No School Today." Podpisani so po "United Anthracite School Children."

da si ogledate "Revčka Andrejčka" in se z njim zabavate ter uživate prijetnost in tugo. Pridite pred tretjo uro, tako da bomo lahko pričeli s programom točno ob napovedanem času. Poseben odbor bo preskrbel vse potrebno, da bo na razpolago točna postrežba in za ples dobra muzika.

Na svidenje 21. aprila!
Anton Kovacich.

Vesti z antracitnega polja

Nantienke, Pa. — Zadnjič sem poročal o naši stavki in o nesrečah, ki se vršijo dnevno. Na 25. marca se je vršil pogreb ubitega rudarja Johna Matike. Spreveda nisem videl, ker me sploh ni zanimal, povedali so mi pa drugo, da je bilo več državnih kozakov pri pogrebu kakor drugih ljudi. Jama za krsto je bila dvakrat zasuta. Ali bi ne bila sramota, ako bi se s kakšnim slovencem, katerih več dela pri Glen Alden Coal Co., tako zgodilo...

Sedaj pa še o drugi stavki. Na 25. marca so tukaj v dveh šolah zastavkali otroci. Še nikdar v svojem življenju nisem videl kaj takega. Otroci, katereh starši so na štrajku že od 4. februarja, so tiste otroke, kateri so hoteli v šolo, odganjali proč. Bilo je vse polno državnih kozakov in mestnih policajev, ki so razganjali otroke na vse strani. Bil je pravi cirkus. Plakati, ki so nabiti na šolska vrata in tudi drugod, se glase: "No School Today." Podpisani so po "United Anthracite School Children."

V šoli za prve štiri razrede je za oskrbnika Edward Hudie, ki ima tri sinove in vsi trije delajo. V isti šoli je neki učitelj, ki ima dva brata in tudi tava delata v šoli (za druge štiri razrede). Tam ni bilo nobenih posebnih pritob, le otroci se ne morejo več videti.

Ko so otroci po drugih krajih čitali o tukajšnji stavki, so se tako pričeli pripravljati na štrajk. V Hanoveru Greenu, kjer so štiri velike srednje šole, so se tako organizirali za štrajk. V Buttonwoodu in Breslau-u so šolski otroci paradirali ob osmih zvečer 26. marca in nosili napis: "Strike Tomorrow". Drugi dan je bilo vse polno državnih kozakov in domačih policajev, ki so zastražili otroke in jih razganjali na vse strani — nekateri v šolo, druge domov. Take rabuke in sitnosti še ni bilo v tem kraju.

Voditelji nove rudarske unije so še vedno v zaporih okraja Luzerne. Na 28. marca je bil bombardiran avtomobil hčere sodnika Valentina skoraj sredi mesta Wilkes Barreja. Osebe, ki so bile v bližini in so videli eksplozijo, pravijo, da ni tisti čas hodil nikdo okoli avta. Sodnik Valentin, ki je izdal injunkcije proti stavki in odredil aretacijo unijskih voditeljev, je že sedem tednov zastražen. Vprašanje je pa, koliko časa mu bo ta straža pomagala.

Pozabil sem omeniti, da tisto noč, ko je bil John Matika ponedeljek pokopan, je bila vso noč straža na pokopališču, ker so se bali, da bo mogoče grob bombardiran. Tako hude razredne vojne ta kraj še ni videl.

Michael Ferlin (447).

Na svidenje 21. aprila!
Anton Kovacich.

Vesti z antracitnega polja

Nantienke, Pa. — Zadnjič sem poročal o naši stavki in o nesrečah, ki se vršijo dnevno. Na 25. marca se je vršil pogreb ubitega rudarja Johna Matike. Spreveda nisem videl, ker me sploh ni zanimal, povedali so mi pa drugo, da je bilo več državnih kozakov pri pogrebu kakor drugih ljudi. Jama za krsto je bila dvakrat zasuta. Ali bi ne bila sramota, ako bi se s kakšnim slovencem, katerih več dela pri Glen Alden Coal Co., tako zgodilo...

John Strachey, angleški komunist, proti kateremu je vlada opustila izgonsko postopanje.

mi je kri in meso, ostale so le kosti.

Sem Hrvat in poleg angleškega in hrvatskega časopisja čitam tudi Prosveto, ki je prva za delavce v Ameriki. Samo treba bi bilo, da bi imela več naročnikov, ker potem bi bila še boljša. Ona nas poučuje in brani pred kapitalisti. Prosveta je naša lastnina, lastnina Slovenske narodne podporne jednote.

Minilo je dve leti, odkar so prišli demokratje na krmilo. Postavili so NRA in "new deal". Dosegli niso nič, le obljube delajo. Danes je še slabše ko prej, saj je že 22 milijonov ljudi na relifu in izgleda, da jih bo še več, zakaj delo je prestalo. Do marca se je tukaj okrog delalo po tri, štiri in pet dni na teden, ampak zadnje čase se je skoraj vse ustavilo. Premogovniki obratujejo le po en dan na teden, le toliko, da je njih za unijo, doktorja, rent in elektriko. Ampak treba je tudi krompirja, fižola in žgancev.

Slabo izgleda Amerika, ki ima toliko milijard, pa tako revščina. Če bo šlo tako naprej s tem "new dealom", bomo kmalu enaki bajtarjem v starem kraju. Dajejo nam le obljube. Tako bi lahko delal tudi jaz.

Tukaj nismo imeli že deset let dosti snega, v sled česar je primanjkovalo vode. No, letos jo bomo imeli dosti, ker imamo to zimno veliko snega. Od začetka marca skoraj vsak dan sneži. Pred mojo hišo je osem čevljev snega, tako da pridem lahko po njem na hišo. Nobenih stopnic ne potrebujem.

Ko to pišem, je le še nekaj dni do 1. aprila, ko poteče rudarska pogodba. Prišel je čas, ko morajo delavci odpreti oči in dati slovo kompanijskim unijam. Ne poslušajte bossov. Obrnite se proč od kompanijskih unij in stopite na staro pot, na pot svoje lastne unije. Vzrite proč suženjstvo! Bil sem član unije 34 let. Zdaj nisem več, ker sem prestar. Dober sem le še za jesti in pa za zvrtni kakšen kozareček belega ali črnega. Pa naj pri tem ostane, vi pa pustite kompanijske unije.

Paul Panian.

Volitve šolskih odbornikov

Waukegan-No. Chicago. — Veliko let že plačujejo Slovenci in Hrvati v tem okraju davke, le malokrat pa so zastopani v kakšnem uradu. Leto za letom so drugorodci imeli svoje zastopnike v raznih mestnih in okrajnih uradih, tako tudi v šolskih odborih, kateri nadzorujejo osnovne in srednje ljudske šole.

Dne 13. aprila se bodo vršile zelo važne volitve v našem okraju, in sicer volitve za nadzornike srednje šole (Waukegan Township High School). Sedaj se nam bo nudila prva priložnost, da izvolimo svojega zastopnika v ta važen šolski odbor. Izbrali smo rojaka, ki je agilen pri našem delu v naselbini in se bo gotovo zanimal za napredek šolske vzgoje. Za kandidata v šolski odbor je bil imenovan rojak Joseph Nemanich, ki je dobro znan v naselbini. Ako postavimo njega v omenjeni urad, bo gotovo v korist rojakom, posebno pa naši šolski mladini.

Urad šolskega nadzornika ne nosi nobenega političnega znaka ali opredeljenosti in je brezplačno delo, kajti v ta urad se volijo le oni, ki želijo služiti v tem javnem uradu v korist šolske mladine ter njihove vzgoje. Volitve, kakor že omenjeno, bodo dne 13. aprila. Sleherni Slovenec, ki se zanima za slovenski napredek v naselbini in za to, da bo naš rojak zastopal nas v šolskem odboru, naj omenjeni dan stori svojo dolžnost. Joseph Zorc.

Ženska odriava moškega

Ne zato, ker se je ženska osvobodila, je postala bolj moška, temveč zato, ker je moški postal bolj — ženski. To originalno trditve je postavil Ernest Runemann v svoji novi knjigi "Pot k matriarhatu" in jo skuša dokazati vsaj, podpreti s kopico drugih trditvev.

Po Runemannu je bil mož splošno sanjski idealist, ki se ni zmenil za gospodarsko rastnost življenja, junak, romantik, odkritelj vse, kar hočete, v tem slogu. Ženska pa je bila tista, ki je na njenih ramah počivala teža življenja, ki je delala, se pokorila, dajala sile in moškemu početju malo smehljaja, ker ji je gajalo.

Že v živalskem svetu je tako. Kdo se postavlja kakor pav in razkazuje svoje sijajne perje. Samec, seveda, dočim je samica nezanimiva in neidealistično jajca in jih tudi zelo pravičljivo. Jelen se ponaša z rogovi, ruka, se bojuje v nekoristnih bojih, ne pa kosuta; kokosh se od jutra do večera za zrnom in kadar zakoh daka, je storila nekaj zelo realnega; petelci pa stoji med tem na gnojišču in kikrika brsmisla in koristi.

Pri primitivnih ljudstvih ni nič drugega. Ženska orje, seje, žanje, kuha in neguje otroke, mož lovi, šgra, pleše, se dela na zborovanju važnega in uganja vojne. A tudi drugače tako. Don Kihot se bori z mlino na veter, njegova Dulcinea krmi med tem prašiče in v nari; Odisej se potepa brez pametnega razgova po svetu, Penelopa skrbi doma za poselitve in prede; trubadurji samo pesnikujejo, se bavajo s turnirji, pijejo vodo, v kateri so kopale njih oboževanke, te pa sedijo med v svojih mračnih sobanah in tko lepo plečejo.

A vendar so bili moški tisti, ki so ustvarjali vse, kar imenujemo kulturne vrednote. To pa drugače, od kar vlada trezni kapitalizem, sovražni vse nekoristno početje in romantične nedelavnosti. Mož, ki je po svojem notranjem bistvu pesnik, je zašel pod kolesje strojev, postal je suženj stvarnega dela, praktična civilizacija lahko prebije brez ustvarjalne kulture. Mož je postal po sili razmer stvarnega gospodinjstva in delovno bitje, prevzel je skrb za ulogo, ki jo je imela prej ženska. Poženski se je, moških ni več na svetu ali vsaj malo.

To pa po Runemannovi teoriji baš ženski ugaja. Ženska kopri vedno po dopolnitveni delu same sebe, po junaku, ki ne dela nič drugega, nego išče pustolovščine, po umetniku, ki v svoji gospodarski neproduktivnosti ustvarja kulturo, po fantasmu, ki giblje svet, a ga ureja. Kaj bo s svetom, če ne bo na njem več pravih moških, kakršnih si ženska želi?

Nagon, ki je žensko še vedno prav vodil, je pokazal tudi pravo pot. Moža, ki se je pženčil, hoče spraviti nagonsko s sveta s se, da sama prevzema njegove sedanje in v bistvo svoje nekdanje naloge, ženskemu možu spoda pava tako rekoč tla pod nogami s tem, da sama uveljavlja kot zdravnik, odvetnik, kemotovarniški delavec, da prevzema gospodarsko breme na svoje rame zase in po potrebi čez za vso družino. Ženska, ki postaja moška, odja torej prav za prav ženska, kakor je bil vselej. Morda bo tako moža osvobodila za stvarjanje kulturne sposobnosti, zaradi katerga ljubi. Ženska emancipacija ni nič drugega nego stremenje po emancipaciji moškega žensko, a tudi v moško korist. Ko bo doseg svoj namen, bo prenehala posnemati moškega kakršien je danes, ženska se bo spet vrnila svojemu ženskemu ognju, da bo ogrela svet takrat bo spet dovolj moških, ki bodo uporabljali svoj ogenj za to, da svet napolnijo z njegovo svetlobo.

In tako bo po Runemannovi teoriji na koncu vseh koncev spet dobro na svetu. Če je stvar tako preprosta, ni hudika, da bo ženska nek spet sama orala, sejala, žela, kuhala, otroke igrala, popivala, pretepal, se važnega delala zborovanjih in uganjal vojne...

Letala brez posadke

Kakor smo že poročali te dni, eksperimentirajo v Ameriki z letali, ki jih krmarijo z brezžičnimi valovi z zemlje. Dosedajni poskusi potekli zelo ugodno, a ta čas pripravljajo vse potrebno, za velik polet takšnega letala iz San Franciscu v Honolulu. Stotnik Hegenberger izumitelj tega letala, ki ne potrebuje posadke, je dal časnikarjem zanimivo izjavo o svojih delu.

Pravi, da se bo ameriško vojno in trgovaško zračno brodogojstvo dopolnilo z velikim številom novih letal brez posadke, če se bo polet v Honolulu iztekel srečno.

Bistvo novega izuma je radiokompas. Iglja tega kompasa vztraja v določeni smeri in daje tudi letalu to smer, dokler vplivajo na njo brezžični valovi določene dolžine z razvredno oddajne postaje. Ko stopa letalo iz območja oddajne postaje, zaniha iglja proti levi ali desni. Tedaj je treba ojačiti valovne tokove, pride letalo spet v pravo progno. Mogoče ga je tudi uravnati s spremembo valovne dolžine. Stotnik Hegenberger pravi, da je jasno, da mirno vreme najugodnejše za takšna letala, nizkem oblačnem vremenu pa jih je treba spremiti nekoliko sto metrov nad oblake. Eja bo če tudi ameriški rekordni letalec Wiley Post vgradi v svoje stratosfero letalo Hegenbergerjev radiokompas.

(Daje iz prve koloni.)
trebuje socialno last in socialno kontrolo, če hočemo, da prinese socialno blaginjo človekstvu.
(Nadaljevanje čez nekaj dni.)

Nova sovjetska električna centrala v Kharokvu.

VLADIMIR KENDA OBSJOEN NA 18 LET JECE

18 letni mladenic obsjoen radi... 10. marca 1935. — V... ki prihajajo o obsodbah iz...

Upari zaradi mobilizacije

Gorica, marca 1935. — V neki... blizu Kobarida so italijan...

Posledice gospodarskega propada kmetij na Goriskem

Gorica, marca 1935. — Znano... je, da gre dan za dnem vedno...

Profanacija Bazovice

Trst, v marcu 1935. — Prvi... teden v marcu so na Bazovici...

Krajini. Praksa je pokazala... namreč do sedaj, da so se kljub...

ASIMILACIJA SLOVENSkih OTROK

Grahevo dobilo otroški vrtec... Gorica, marca 1935. — Znano...

Te bežne slike iz stare Itali... je ne povedo sicer vsega, a po...

Gradba zasilnih vojaških barak v Tržiču

Trst, februarja 1935. — Z ve... liko naglo so pričeli prejšnji...

Profanacija Bazovice

Trst, v marcu 1935. — Prvi... teden v marcu so na Bazovici...

Skupina brezposelnih revežev, ki so prišli v McAlester, Okla. in zahtevali od oblasti zvišanje podpore, a jih je policija razpr...

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Ubojstva med tuje-rodci

Tujerodni belokožci v državi New Yorku so žrtve ubojstva (homicide) v mnogo večjem raz...

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Ubojstva med tuje-rodci

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Ubojstva med tuje-rodci

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Ubojstva med tuje-rodci

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Ubojstva med tuje-rodci

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Ubojstva med tuje-rodci

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Ubojstva med tuje-rodci

Stevilo ubojstev v teh "counties" je znašalo v tem desetletju 1952. Skandinavci pokazujejo...

Johnson in rev. Coughlin v novem spopadu... (Nadaljevanje s 1. strani.) Ameriki zato, ker Father Coughlin hoče, da se razširja...

Nemčija pozvala 580.000 mladih fantov v obvezno vojaško službo... (Nadaljevanje s 1. strani.) bazirati na londonskem paktu in soglašati z načeli Lige narodov.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Člani posadke nekega vlačilnega parnika ob zapadnem obrežju, ki so zastavkali za višje mezde.

ugodne primere izmed raznih plemen. Narobe, poudarja, da se iz te statistike ne sme sklepati o "zaželjivih" in "nezaželjivih" elementih v ameriškem prebivalstvu.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Johnson in rev. Coughlin v novem spopadu

(Nadaljevanje s 1. strani.) Ameriki zato, ker Father Coughlin hoče, da se razširja...

Nemčija pozvala 580.000 mladih fantov v obvezno vojaško službo

(Nadaljevanje s 1. strani.) bazirati na londonskem paktu in soglašati z načeli Lige narodov.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Vesti iz Jugoslavije

Umrl je v Ljubljani znani so-lastnik črkoslikarske delavnice Filip Pristov, star 57 let, in u-pokojena učiteljica Ana Petrovčičeva, ki je poučevala 31 let v Smledniku pri Medvodah.

Letska korporacija kritizira vlado

Chicago. — United Air Lines Transportation Corp. je naznaniha, da je preteklo leto naredila \$2,238,525 izgube in za to je odgovorna federalna vlada, ker je preklicala pogodbe za prevažanje pošte.

Utopisti na vzhodu

New York. — Ameriška utopistična zveza je pričela iskati privržencev tudi na vzhodu, kjer je bil izvoljen za predsednika vzhodnih divizije Frank L. Palmer, znani delavski žurnalist in ravnatelj tukajšnjega biroja Federated Pressa.

Merriam se zauzel za hišne posestnike

Sacramento, Cal. — Governor Merriam je podpisal zakonski načrt, ki določa moratorij za dolgove malih hišnih posestnikov. V smislu novega zakona ne morejo upniki prodati imetja malih hišnih posestnikov na javni dražbi, čeprav so zaostali s plačili obresti in kapitala.

Vrhovno sodišče podprlo obtožbo proti uredniku

Minneapolis, Minn. — Državno vrhovno sodišče je podprlo obtožbo proti R. D. Cramerju, uredniku magazina Minneapolis Labor Review; Cramer je obtožen kriminalnega obrekovanja, ker je napadel Zvezo državljanov, organizacijo tovarnarjev, ki je bila preteklo leto aktivna pri razbijanju stavke voznikov tovornih avtov.

Aretacije stavkarjev

Atlanta, Ga. — Deset stavkarjev je bilo aretiranih in odvedenih v ječo na obtožbo kaljenja javnega mira, ker so piketirali tovarno Donovan Foundry Co. Aretacije so sledile policijskemu navahu na stavkarje, v katerem so bile tri osebe ranjene. Stavka je bila oklicana, ko je družba odalovila sedem delavcev, ki so bili aktivni v unjskem glibanju.

Aretacije stavkarjev

Atlanta, Ga. — Deset stavkarjev je bilo aretiranih in odvedenih v ječo na obtožbo kaljenja javnega mira, ker so piketirali tovarno Donovan Foundry Co. Aretacije so sledile policijskemu navahu na stavkarje, v katerem so bile tri osebe ranjene. Stavka je bila oklicana, ko je družba odalovila sedem delavcev, ki so bili aktivni v unjskem glibanju.

Aretacije stavkarjev

Atlanta, Ga. — Deset stavkarjev je bilo aretiranih in odvedenih v ječo na obtožbo kaljenja javnega mira, ker so piketirali tovarno Donovan Foundry Co. Aretacije so sledile policijskemu navahu na stavkarje, v katerem so bile tri osebe ranjene. Stavka je bila oklicana, ko je družba odalovila sedem delavcev, ki so bili aktivni v unjskem glibanju.

Aretacije stavkarjev

Atlanta, Ga. — Deset stavkarjev je bilo aretiranih in odvedenih v ječo na obtožbo kaljenja javnega mira, ker so piketirali tovarno Donovan Foundry Co. Aretacije so sledile policijskemu navahu na stavkarje, v katerem so bile tri osebe ranjene. Stavka je bila oklicana, ko je družba odalovila sedem delavcev, ki so bili aktivni v unjskem glibanju.

Maksim Gorki: MATI SOCIALEN ROMAN

Sodrug! — je zadonel Pavlov glas. — Tudi vojaki so ljudje kakor mi. Ne bodo nas bili. Zakaj naj bi nas bili? Za to, ker prinašamo resnico, ki je vsem potrebna...

Nasilje propade... — je oznanjevala pesen v ustih Fiodje... In ljudstvo vstaja! — mu je uverjeno in grozeče sekundiral zbor silnih glasov.

Na koncu ulice je videla mati nizek, siv plot enoliških ljudi brez obrazov, ki so zapirali izhod na trg. Nad pleči slehernega izmed njih so hladno in tenko blesteli bajoneti.

Ob strani in nekoliko vzad za njim je stopal s težkimi koraki visok, obrt človek, a širokimi, sivimi brki, in dolgem sivem, rdečo podloženem plašču in z žoltimi generalskimi portami na širokih hlačah.

V zraku je zatrepal jarki glas Fiodje Mazina: — Kot žrtve ste pali... — ja zapel. — V usodnem... boju... — so se odzvali gosti, globoki glasovi.

Vse bolj so se bližali ljudje z rdečo zastavo, gosti verigi sivih ljudi, razločen je bil obraz vojakov — širok, čez vso ulico raztegnjen, popačen obraz — vanj so bile neenakomerno posejane raznobarevne oči, a pred njim so se kruto lesketale tenke ostrine bajonetov.

Louis Zajec (Milwaukee): Moji doživljaji v svetovni vojni

(Nadaljevanje.) Popolne so naši topovi nekoliko odnehali in dobili smo povelje za nasok na utrdbi. Jaz sem se stisnil za neko skalo, a kmalu je bil pri meni častnik, ki me je vprašal, če sem ranjen.

in ko sem se vrnil, sem videl, da se tovariši zvijajo v smrtnih mukah. Jesti vse so bile res zastrupljene; vsi tovariši so umrli v pol uri. O tem sem obvestil poveljnika, ki pa je rekel, da vse more nič pomagati; povedal mi je tudi, da so Italijani zastrupili tudi vodo predno so se umaknili.

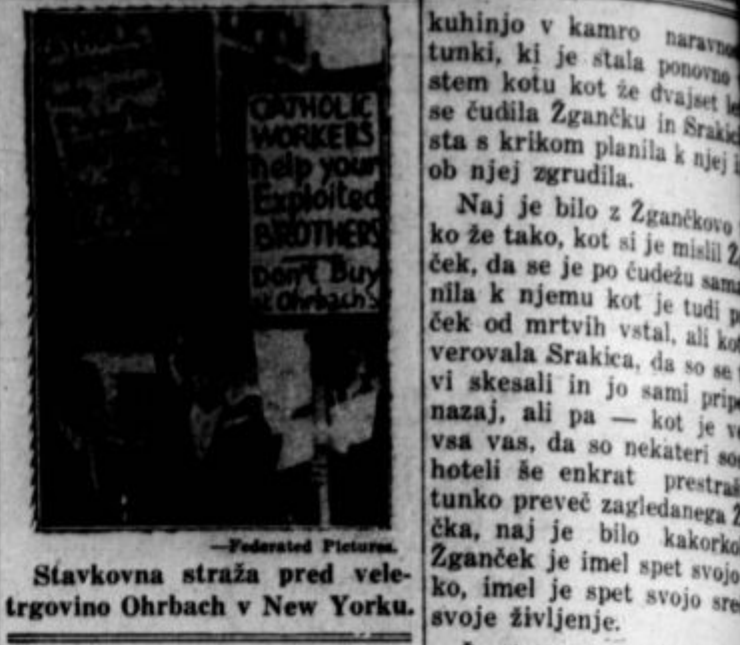
plazita drug pod drugim, zunaj se dvigneta na noge, preletita ozko dvorišče, obdirjata kočo, pretakneta vrt, preiščeta sadovnjak, pregledata cesto in vse poti, ki vodijo od koč in končno najdeta prasca v kuhinji, kako preiskuje škafe in se čudi, da mu tako dolgo ne menita dati zajtrka.

TUNKA Anton Ingolič

Zgančkovih sanj začetek in konec je bila ne previsoka, a trebušasta tunka (Tunka, tuneka, tunja pravijo v Priekijah lešeni posodi za mast—deža, dežica.) polna masti in vanjo zakopanih klobas in mesa.

Tunka res ni navadna reč! Saj sploh ni reč, marveč stvar, živa stvar! Z vso hišo živi, z vso družino. Tam v kamri veličastna kraljuje, na zunaj je sicer temna, skoraj črna, a ko odpreš pokrov, se ti od same beline kar zablešči, pogled ti jemlje, v ustih ali želodcu pa se kar samo od sebe zasmeye. In če poženeš vilice v to belino, jih komaj izdereš: lepa rdečkasta klobasa ali obilen kos svinjine se prime nanje. Urežeš si še kos kruha, in kaj je boljšega, lepšega in slajšega na svetu, če imaš k temu še steklenico vina!

Vse je bilo v najlepšem redu: prašiček je rasel in lepo dorasel, se debellil in se debellil. Zganček je določil: dva dni po svečnici. Tudi njegova žena Srakica se je strinjala. Tistega velikega in za Zgančeka najpomembnejšega jutra vsega leta sta zelo zgodaj vstala, se pokrivala z blagoslovljeno vodo, pokrepila s požirkom zganja, vzela nož, skledo za kri in kuhalično in, hajd na prašička, ki se naj še tisti dan izpremeni v mast, klobase in obilne kose mesa in preseli v tunko. Pomoči nista nikoli prosila nikogar. Čemu? Sama lahko opravita in tudi sama pojedeta. Celo za repček je škoda, da bi zdrknil v tuji želodec. Zmolila sta še molitvico k sv. Barbari, da bi šlo po sreči, in pristopila sta k svinjaku.

Stavkovna straža pred veletrgovino Ohrbach v New Yorku.

"Privezal bi si jo bil, privezal, pa bi ti je ne bili sunili!" "Spal bi z njo, Srakico pa pustil v miru, pa bi imel tunko in ženko!"

Torej celo z njegovimi tolgami so jo odpeljali, in vsa pot je bila zaman, ker so tunko gotovo kje med potjo vzeli s tolg in jo spravili na varno, tolge pa mu zapeljali pred vežna vrata, in on, Zganček, se je dal speljati na led.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta štete eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročnini. Prosveta stane za vse enako, za člane ali nečlane \$6.00 za eno leto in nino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu \$1.20 za tednik, se jim ta šteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, reči, da je list predrag za S. N. P. J. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Table with subscription rates for Prosveta newspaper in various locations like Chicago, Canada, and Europe.

TISKARNA S.N.P.J. SPREJEMA VSA v tiskarsko obrt spadajoča dela. Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, zastavice, knjige, koledarje, letake itd. V slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugo.